

چرا تلگرد؟

وارد خیابان صاحب‌دلان که بشوی، هر طرف را نگاه کنی، جارو از درودیوار آویزان است. برخی همان جا تولید و همان جابدون واسطه به فروش می‌رسانند. از نقاط مختلف شهر برای خرید جارو به این محله می‌آیند. پیدا کردن آدرس عباس جعفری نسب، زیاد زمان نمی‌خواهد. از اولین جاروفروش محله، سراغش را می‌گیرم و سریع آدرسش را کف دستم می‌گذارد. یکی از کوچه‌های تنگ خیابان صاحب‌دلان را طی می‌کنم تا به یک مغازه کوچک جاروبافی می‌رسم. عباس جعفری نسب، سخت مشغول جاروبافی است و همسایه دیوار به دیوارش پدر خانمش است که او هم جارو می‌بافد. در ابتدای گفتگو از آقای جعفری نسب می‌خواهم در خصوص نام‌گذاری تلگرد توضیحاتی بدهد. او در این باره می‌گوید: «در باره نام محله تلگرد، تعاریف مختلفی تاکنون شنیده‌ام؛ اما آنچه پدرم (حاج محمد جعفری نسب) می‌گوید، این است که در زمان‌های قدیم (بیش از صد سال قبل) مکان کنونی بیمارستان ۲۲ بهمن و مدرسه بهمن حوضچه‌ای بود و اطراف آن چند منزل مسکونی ساخته شده بود و از همان زمان معروف شد به تلگرد».

وی در ادامه بیان می‌کند: «دوره نوجوانی من تلگرد به منطقه شهری متصل نبود و روستای تلگرد به دو قسمت تلگرد بالا قلعه و تلگرد پایین قلعه تقسیم شده بود. در واقع مکان کنونی بیمارستان ۲۲ بهمن، تلگرد پایین قلعه بود و خیابان ستایش کنونی نیز تلگرد بالا قلعه شهرت داشت. در این محله بسیاری از شهروندان علاوه بر اینکه پسوند فامیلی تلگردی دارند، محل تولد آن‌ها در شناسنامه به نام قریه تلگرد صادر شده است و این بیانگر هویت و قدمت بالایی این محله است».

بنیان‌گذاران جاروبافی

جعفری نسب به تاریخچه تولید جارو در این محله پرداخت و گفت: «برای اولین بار مرحوم حاج غدیر غدیری، حاج حسین پوریوسف، حاج حبیب عباسی تلگردی و حاج برات عبدالمهی به تولید جارو در این محله پرداختند. دانش‌آموزان پس از اینکه دوره ابتدایی را به پایان می‌رساندند، از ادامه تحصیل صرف‌نظر می‌کردند و به جاروبافی روی می‌آوردند. جارو و حصیربافی ارثی از بزرگان ما بوده است و همیشه پدران به پسران خود این شغل را آموخته‌اند. من نیز از پدر و برادر بزرگ‌ترم جارو و حصیربافی را یاد گرفتم و در حال حاضر حدود ۳۵ سال است در همین زمینه فعالیت می‌کنم».

گفتگو با عباس جعفری نسب جاروبافی که شغلش را از بزرگانیش به ارث برده است

جاروی تلگرد

فیضی - اگر گذر تان به محله تلگرد افتاده باشد، حتماً مغازه‌ها و کارگاه‌های کوچک حصیربافی و جاروبافی به چشمتان خورده است. جالب است بدانید جاروبافی در این محله حدود یک قرن قدمت دارد. این محله علاوه بر تلگرد به محله جاروبافان شهرت دارد. بیشتر اهالی این محله هنر جاروبافی را به خوبی یاد دارند. جاروهای تلگرد بنا به گفته خود اهالی، حرف اول و آخر را از نظر کیفیت در ایران می‌زند؛ به طوری که بیشتر مشتریان آن‌ها خارج از مشهد هستند، حتی به شیراز و اصفهان که خودشان نیز دستی در این حرفه دارند، صادر می‌کنند. در ادامه به سراغ عباس جعفری نسب (جلال آبادی) یکی از تولیدکنندگان قدیمی جارو در محله تلگرد رفتیم. او حدود ۳۵ سال است با این شغل روزگار خود را سپری می‌کند. برای مصاحبه با این هنرمند محله تلگرد، بیش از یک ماه پیگیر مصاحبه بودیم. هرگاه تماس می‌گرفتیم، برای خرید مواد اولیه جارو به یکی از استان‌ها سفر کرده بود تا اینکه هفته قبل ساعتی را در کارگاه ۱۲ متری‌اش به گفتگو نشستیم.

